

MANUAL FOR SKOLEREVYER

UTARBEIDET I SAMARBEID MED
Norsk Revyfaglig Senter og Grong videregående skole

Tone Dahl
Sveinung Kveli
Bernt Fridtjof Mølnvik

NORSK
Revy
FAGLIG SENTER

Innhold Revymanual

Forord: Hvorfor skolerevy?

Leksjon 1: Oppstart

1.1	Viktige roller	s.4
1.2	Viktige trinn i oppstartsfasen	s.6
	Øvingsark 1 – Gode råd og tips	s.7

Leksjon 2: Idéfase

2.1	Inspirasjonstreff og Idemyldring	s.9
	Øvingsark 2 – Gode råd og tips	s.10

Leksjon 3: Tekst og komposisjon

3.1	Tekstsamlinger	s.11
3.2	Revysjanger	s.12
	Øvingsark 3 – Gode råd og tips	s.13

Leksjon 4: Scene

4.1	Fra tekst til scene	s.14
4.2	Scenografi	s.16
4.3	Plan for øvingsprosessen	s.18
	Øvingsark 4 – Gode råd og tips	s.17

Leksjon 5: Siste innspurt og PREMIEREN

5.1	Siste innspurt og premiere	s.19
	Øvingsark 5 – Gode råd og tips	s.20

Hvorfor skolerevy?

Grunnene til å sette opp revy kan være mange. Kanskje er man så fylt opp med politikernes kutt i ungdommens kulturtilbud at man vil si sin mening gjennom en satirisk revy? Kanskje bobler skolen over av engasjerte revymennesker? Eller kan hende man vil kanalisere all galskapen i skolen inn i mer kontrollerte former? Dessuten kan det jo være en fin bonus at man kan få til et spenstigere særemne i norskfaget, eller at man kan stable en original ungdomsbedrift på beina. Uansett hvilke grunner man måtte ha, så vil en oppdage at resultatet av en revy vil være et sterkere samhold i revygruppa, og at skolen (både elever og lærere) vil kunne vise fram et produkt som omgivelsene setter pris på.

Skolerevy

Denne manualen er beregnet på skolerevyer. Vi har bevisst brukt betegnelsen skolerevy fordi russerevy gir en begrensning i forhold til hvem som skal delta. Det kan være en stor fordel at alle på skolen får anledning til å delta i revyen, det gir større eierfølelse til deltakerne, og det gjør at elevene kan ta med seg erfaringer fra år til år. Selv om hovedvekten av aktører kanskje kommer fra avgangsklassene og har revy som særemne i norsk, vil det alltid være andre som vil kunne bidra til å heve forestillingen. En skolerevy kan også være en fin arena for å skape kontakt mellom fagmiljøer som til daglig ikke har mye med hverandre å gjøre, f. eks yrkesfag og allmennfag i videregående skole.

Revyens mange sider

Revy er tull og galskap og humor, men det er også mye mer. For å få en forestilling på beina, kreves et godt samarbeid mellom aktørene og andre involverte. Revy er utmerket samarbeidslæring, hvor alle lærer å ta ansvar for sine oppgaver. Hvis hver enkelt ikke utfører sine oppgaver, blir det rett og slett ikke gjort. En annen styrke ved revy er at det kan gi utløp for kreative evner som man kanskje ikke får så stort utløp for ellers i skolehverdagen. Det er mange som har en liten skuespiller eller sanger i magen, og da er det mindre skummelt å klatre opp på en revyscene enn å melde seg på Idol. Mange blir overasket over seg selv, og mange oppdager nye sider ved andre når de driver med revy. Revy er lærerikt, og ikke minst er det lærerikt på en uformell måte. Man trenger en god porsjon galskap for å få til en revy, og "galskapen" er sterkt underrepresentert i skolen i dag.

Når dette er sagt, så er det ikke noe i veien for å benytte denne manualen til revyoppsettinger utenfor skolen. Gangen i prosessen er den samme, så med små tilpasninger vil dette fungere godt.

Leksjoner

Målet med denne manualen er at man skal kunne finne enkle matnyttige tips til revyoppsettingens ulike faser. Derfor har vi valgt å dele inn manualen i 5 ulike leksjoner hvor man fokuserer på hva som bør skje, hvem som er involvert, tips til å komme videre etc. Overgangen mellom de ulike fasene er glidende, og flere prosesser kan pågå samtidig, så det kan hende at man må gå litt fram og tilbake. Målet er at disse leksjonene skal kunne brukes av alle som har et ansvar ovenfor revyen. Vi har derfor forsøkt å begrense tekstmengden i leksjonen, pluss at vi har laget en kjøreliste for hver leksjon som kan være enkel å ta med seg på tekstsamlinger og øvelser.

Knekk en fot!

LEKSJON 1 : OPPSTART

1.1 Viktige roller i revyoppsettingen

Revysjefen

Alle revyer må ha en person som er ansvarlig for at det som skal gjøres blir gjort. Revysjefen er oppsettingens ansikt utad. I revyoppsettingene til Grongrussen har man erfart at det gunstigste nok er å ha en revysjef og en økonomiansvarlig som fungerer som et slags lederteam i revyprosessen. I tillegg bør markedssjef og inspisient tilhøre lederteamet.

Revysjefen bør ha et tett samarbeid opp mot skolen, slik at man kan få benytte lokaler og utstyr til tekstskriving, komposisjon og øvelser. Denne kontakten kan gå direkte til rektor eller gjennom norsklærer dersom revyen er særremne.

Hvem skal velges til revysjef?

Det er nyttig at den som blir valgt har erfaring fra revy, men dette er ingen forutsetning.

Husk at det er instruktøren som skal ta seg av de kunstneriske valgene. Det er mye viktigere at den som skal være sjef for en revyoppsetting er strukturert og kan delegerer oppgaver. Det er svært mye som må ordnes, og det er viktig at revysjefen greier å holde oversikten. Dette innebærer at han eller hun ikke kan gjøre alt selv, her kommer delegeringen inn.

Husk at det å være revysjef er et lederansvar, og dermed bør denne personen ha lederegenskaper!

Revysjefen og resten av lederteamet (økonomi, markedsføring og inspisient) bør velges på et allmøte der de som er interesserte i å være med på revyen møter.

Vær oppmerksom på at det å påta seg slike jobber medfører mye av både ansvar og arbeid. Det er derfor lurt å be skolen om en attest på at man har hatt denne jobben, slik at man kan føre dette opp på CVen. Det kan hende at revysjefen ikke bør være med for mye på scenen, for da kan det bli for mye å gjøre.

Instruktør

Instruktøren har til oppgave å foreta de kunstneriske valgene som er nødvendig i en revyoppsetting. Man bør velge en utenfor skolerevyen til dette, fordi instruktøren av og til må ta avgjørelser som kan være upopulære hos noen – for eksempel stryke en tekst fra oppsettingen. Det er lurt å gå ut tidlig med forespørsel til personer som kan være aktuelle, selv om instruktøren først kommer inn i oppsettingen når man begynner å øve på scenen. Det er lurt å spørre noen som er interessert i revy og har erfaring fra dette eller annet teaterarbeid.

Noen større skolerevyer leier inn koreografer og sanglærere i tillegg, men på en vanlig skolerevy er det instruktøren som fungerer i disse rollene også. Det er videre viktig å huske på at den som er instruktør bør ha betalt for jobben. Det er lurt å bli enig om pris før man engasjerer noen.

Inspisient

Er instruktørens høyre hånd og disse jobber tett sammen. Inspisienten sørger for å sette opp øvingsplaner, slik at alle involverte vet når og hvor de skal inn i produksjonen. Inspisienten sørger for at kostymer og rekvisitter er på plass, og at teknisk (lys/lyd) også er på plass. Inspisienten sørger for ro og orden bak scenen, og at alle vet hva de skal gjøre, og når de skal komme inn. Inspisienten er den som vet og kan mest om forestillinga, og er den som bestemmer når alt er klart og forestillinga kan starte. Inspisienten er den som gjør alle notater om endringer underveis, og sørger for at alle er oppdatert.

Økonomi

Det er en kjent sak at en skolerevy vil kunne få et betydelig budsjett. Utgiftssiden vil kunne bli høy, men det er viktig å balansere denne i forhold til forventet inntekt (en god idé kan være å etablere skolerevyen som en elevbedrift)

Denne manualen er beregnet på en amatørrevy med lavt budsjett, slik at man skal kunne sette opp revy uansett hvor man befinner seg i det avlange Norge.

De viktigste utgiftspostene i en skolerevyoppsetting er disse.

- Instruktør
- Leie av lokale
- Leie av lyd/lys

Det er viktig at økonomiansvarlig for oppsettingen setter opp et budsjett slik at man ikke risikerer å gå i underskudd på prosjektet. For å sikre revyoppsettingen økonomisk, er det flere steder man kan søke om støtte.

En mulighet er å søke skolen eller kommunen/fylkeskommunen om en underskuddsgaranti. Det finnes fond i enkelte fylkeskommuner som dekker eventuelle underskudd for ungdomsarrangementer. Videre kan man søke om pengestøtte i lokalt næringsliv og hos lag og organisasjoner. Dessuten finnes det mange fond som støtter kulturarrangement for ungdom, som f. eks Frifond og Solofondet. Disse finner man på internett, og der ligger det også ut enkle søknadsskjema. En søknad til noen av disse kan vise seg å være verdt innsatsen.

Ta gjerne kontakt med Norsk Revyfaglig Senter www.revy.no

Det er lurt tidlig i prosessen å bli enige om hva et eventuelt overskudd skal brukes til.

Markedsføring/PR

Tidlig i revyproduksjonen er alle fokusert på å komme i gang med tekstproduksjon for å få til en best mulig revy. Men det blir ingen bra revy hvis man ikke har noe publikum! Det er for sent å begynne å tenke på markedsføring to uker før premieren, for da er alle som er involvert i revyen travelt opptatt med oppgaver på scenen. Derfor er det viktig å tenke på hvordan man vil markedsføre revyen så tidlig som mulig.

Det er lurt å peke ut noen som kan være ansvarlig for markedsføringen, dette kan gjerne være noen som ikke er med på revyoppsettingen. Hvis man har en markedsføringsklasse på skolen, vil jo en slik oppgave være midt i blinken for denne. Hvis det er en gruppe som har skolerevy som elevbedrift, vil man kunne få hjelp og tips til markedsføring bl.a. fra sin mentor.

Hvis man ikke henter inn hjelp til markedsføringen, er det lurt at to personer i revygruppa får denne oppgaven. Ting å tenke på:

- Kontakte lokalaviser og radio/tv (det kan hende man må mase litt)
- Lage plakat
- Annonsering

En annen kanal er Facebook. Lag en egen profil, legg inn bilder fra øvinger, skap debatter gjennom å legge ut biter av tekster osv. Husk å komme på arrangementsplakaten.

Det finnes flere nettsteder som er gratis å profilere seg på:

origo.no

arena247.no

kultursonen.no, er noen nettsteder for arrangement.

Lokalavisa og kommunene har ofte kalender hvor man kan legge inn arrangement. Dette gjelder papir og nett. De fleste av NRKs lokalkontorer bruker å annonsere på eteren de kulturarrangement som skjer i regionen. Lokalaviser har spalter som "Og helg", "Hva skjer?" osv hvor man kan bli intervjuet om sitt arrangement

Det er også svært viktig å gjøre revyen synlig i skolen, slik at de andre elevene og de ansatte blir nysgjerrig på hva som foregår. Arranger små stunts der dere viser dere fram, f. eks på åpen skole og lignende fellesarrangementer. Det er også lurt å lage en liten happening så snart dere har navnet på revyen klart.

1.2 Viktige trinn i oppstartfasen.

Allmøte

Når man skal sette opp en revy på skolen, er noe av det første man gjør å holde et allmøte. Her velger man revysjefen og eventuelt andre sjefer. På et slikt allmøte er det viktig at man slipper til alle som er interessert i revy, slik at de kan bestemme seg for om det er noe for dem.

Det er lurt å ha klar noen påmeldingsark som kan deles ut til de som er interessert i å være med på oppsettingen. Disse leveres inn til revysjefen i utfylt stand.

Audition

Hvis det er stor pågang av aktører som vil være med på revyen, er det naturlig å holde en audition. Hvem som skal stå for denne er litt vanskelig å si, men det vil være naturlig at revysjef og økonomisjef er med. Videre bør instruktøren være med hvis denne er klar på et så tidlig tidspunkt i prosessen. Hvis revyoppsettingen vurderes som særerme, er det naturlig at en av norsklærerne er med i utvelgelsen. Husk at det å velge ut folk til en revy er en ansvarsfull oppgave, og man må være profesjonell og holde seg til revyfaglige kriterier når man tar valgene.

Det er mange måter å gjennomføre en audition på. Det er vanlig å begrunne hvorfor man har lyst til å være med, og hvilken erfaring man har med å stå på scene. Det er også vanlig at man leser opp en tekst som man har øvd inn på forhånd, og synger en kjent sang. Husk at man kan være med på en revy selv om man ikke har verdens flotteste sangstemme. Mange gode skuespillertalenter har ikke sang som sin sterkeste side.

Noen kan ha lyst til å være med å produsere tekster eller musikk, uten å delta i sceneframføringen. Løsningen på dette kan være å opprette en tekst/komposisjonsgruppe.

Kunngjøringen av hvem som er valgt ut kan gjøres til en liten happening på skolen. Dette vil gi blest rundt revyen, men man må huske på at noen kan bli svært skuffet over ikke å få bli med. Det kan derfor være lurt å gi en begrunnelse til de som ikke er blitt valgt ut. En annen måte å offentliggjøre revygruppen på, er rett og slett å henge opp et oppslag.

Oppstartfasen

Når bør en revyprosess starte?

Dette avhenger selvfølgelig av når man har tenkt å framføre revyen. Hvis man legger premieren til nyåret (januar/februar), er det lurt å komme i gang så fort som mulig på høsten. Erfaringen er ofte at det blir en uke eller to for lite tid uansett. Jo tidligere man kommer i gang, jo bedre resultat vil man kunne oppnå.

Hvordan bør en revyprosess starte?

Vi har allerede nevnt allmøte og audition, men en "Kick-off" kan også være hensiktsmessig. Grongrussen har god erfaring med å leie inn erfarne revyskuespillere som kan motivere og gi tips til dem som skal være med i revyen. Man kan også invitere forfattere eller andre skribenter, for i denne fasen handler det om kreativitet og idémyldring. Slike arrangementer kan kostes av revybudsjetten, men man kan også prøve å få skolen med på et slikt opplegg, mot at alle elever får tilbud om å være med

GODE TIPS & RÅD

Leksjon 1: Oppstartfasen

I denne leksjonen tar vi for oss det første møtet i revygruppa. Nå er det lenge igjen til premiere, og man føler at man har all verdens tid. Men det er likevel en del gjøremål som det er viktig å få unna så fort som mulig.

Oppstart

- Holde allmøte der man velger revysjef, inspisient, økonomisjef og markedsføringsansvarlig
- Holde audition for å velge ut skuespillere og andre aktører (scenearbeidere, sminke, kostymeansvarlige)
- Diskutere med skolen om det er aktuelt å ha skolerevy som særemne /elevbedrift, eller hvordan skolen kan bidra i prosessen.

Praktiske valg

- Fastsette premieredato. Det er viktig å klargjøre en dato så fort som mulig, slik at man vet hvilke tidsrammer man har. Husk å undersøke om det er planlagt andre arrangementer (for eksempel UKM).
- Bestille hus. Her er det viktig å finne et passende lokale, og få klarhet i hva som er tilgjengelig av utstyr der. Hvor mange publikummere skal dere ha inn? Hvor mange forestillinger skal dere ha?
- Skal revyen ha levende musikk? Musikere må spørres.
- Snakke med instruktør.
- Bestille lyd/lys
- Ordne øvingslokaler

Kunstneriske valg:

- Enakter eller toakters forestilling? En toakter er mer krevende i forhold til oppbygging, men kan romme flere nummer (og gir mulighet for inntjening på servering i pausen)
- Hvilke(n) målgruppe(r) har revyen? Er det f. eks. aktuelt å vise den frem for ungdomsskoleelever? Skal revyen være intern for skolens elever og ansatte?
- Skal revyen ha et samlende tema?

Lederteam

- Bør bestå av revysjefen, økonomiansvarlig, markedsjef og inspisient.
- Revysjefen setter opp møteplan

Revysjefens oppgaver:

- Få en oversikt over revygruppa og delegere oppgaver til gruppa.
- Husk; det er du som skal ha den totale oversikten. Sett opp de ulike ansvarsområder, men la de enkelte ansvarsgruppene komme med en oversikt over deres eget ansvar og oppgaver. Se etter hvilke oppgaver som ikke blir dekket opp og fordel oppgavene mellom gruppene.
- Revysjefen er revyens ansikt utad, og er den som skal fronte i media

Økonomiansvarliges oppgaver:

- Sette opp budsjett
- Søke penger hos næringsliv, kommune, fond
- Frifondsmidler for skolerevyer kan søkes via Norsk Frilynt www.frilynt.no
- Ta kontakt med sponsorer
- Ha oversikt over utgiftene!!!!

Markedsjefens oppgaver:

- Lag en plan for markedsføring.
- Lag en oversikt over lokalaviser og media du kan ta kontakt med
- Det er lurt å slippe godbitene litt om litt - ikke fortell alt på en gang! Da får dere flere oppslag.
- Arranger gjerne idédugnader der dere lager pressemeldinger sammen
- Når skal navnet på revyen offentliggjøres?

Leksjon **2**: IDÉFASEN

Inspirasjonstreff (kick-off)

En fin måte å komme i gang med revy og tekstproduksjonen på, er å invitere noen til å holde et inspirasjonsforedrag. En god revy skal bestå av både sketsjer, sang, monolog og helst noe med musikk og koreografi. (Non – verbale nummer kan være knallgode)

MEN husk: ingen god revy uten god tekst.

Man kan leie inn en lokal revyforfatter eller andre som jobber med tekstproduksjon eller folk som bruker improvisasjonsteknikker i skriveprosessen. Det viktige her er å ha fokus på den kreative prosessen.

Her er ett forslag til hvordan man kan bygge opp et slikt treff:

Innledning

Det er fint hvis innlederen sier noe om revy som sjanger, og idemyldringen bør gir svar på: hvorfor vil vi ha revy, hvem er publikum, hva kan revyen inneholde? For å få den rette stemningen er det morsomt å fremføre nummer...eller vise noen snutter fra NM i Revy (finnes på DVD hos Norsk Revyfaglig Senter; www.revy.no)

Idemyldring

NB: Før man starter idemyldringen, kan det være lurt å ta noen oppvarmings – og trygghetsøvelser, som får opp energien og humøret i gruppa.

A:

Her kan man dele forsamlingen inn i mindre grupper som får ca 10 minutter til å finne på tema de synes må være med i revyen. Deretter samler man alle igjen, og får alle forslagene på en tavle el. Sørg for at noen tar notater!

- Alternativt er at gruppene noterer stikkord på hva som har skjedd på skolen det siste året, hva har skjedd i nærmiljøet, i Norge eller i verden. Alle skriver på gul-lapper, som man samler under overskrifter; skolen, nærmiljøet, Norge, verden. Etterpå kan alle få sette kryss på de tre ideene man likte best. Så velger dere ut de ideene som fikk flest stemmer (men hvis en vil forfølge en sær ide, ikke fungerer som stoppere, det viktigste er at alle får skrive om det de føler for..)

B:

Neste trinn er å gå i grupper igjen for å forsøke å utlede noen av ideene. Her er det lurt at gruppene settes sammen ut fra hvilke ideer elevene vil jobbe med. Man kan bruke litt mer tid før man samles og presenterer noen ideer.

C:

Etter å ha presentert ideer/utkast, er det lurt å ta en runde med respons, før man igjen går i grupper. Både inspirator og norsklærere kan med fordel fungere som veiledere i gruppene. I løpet av en slik dag vil man kunne oppleve å ha mange ideer og utkast til tekster som man kan jobbe videre med. Og vips – så var man plutselig i gang!

GODE TIPS & RÅD

Leksjon 2: IDFASEN

Denne leksjonen fokuserer på hvordan man skal komme i gang med idemyldring og tekstproduksjon. Det er mange måter å gjøre dette på, men her er noen viktige punkt man bør huske på:

Praktiske valg

- Ønsker man å leie inn en inspirator? Her kan man bruke lokale artister eller mer kjente. Ta gjerne kontakt med Norsk Revyfaglig Senter for tips (www.revy.no)
- Vil man ha en kick-off? Hvordan skal denne arrangeres og hvem er ansvarlig?
- Plan for tekstsamlinger og øvinger bør settes opp så fort som mulig
- Hvem er ansvarlig for hva? Hvis man ikke har bestemt dette, bør man sette seg ned i gruppa og foreta valg i forhold til de ulike ansvarsområdene.
- Scenearbeid, kulisser og rekvisitter
- Reklame/PR
- Kostymer
- Sminke

Kunstneriske valg

- INTERN / EKSTERN Hva skal revyen fokusere på? Skal den være intern for skolen, eller skal den være gjenkjennbar for andre?
- Valget over må tas ut fra hvem man ønsker som publikum – eller hvem man tror vil komme...
- Skal revyen ha en rød tråd, eller kun bestå av enkeltnumre?

Ideer/tips

- NAVN: Det er lurt å finne fram til et navn på revyen relativt raskt, så kan man presentere dette for resten av skolen på en eller annen tilstelning.
- REKLAMERE: Det er også lurt å reklamere for revyen gjennom å delta med revygruppa i ulike underholdningsstunts på skolen, ta også kontakt med lokalavisa.
- Opprett gjerne en gruppe på Facebook.

Leksjon 3 : Tekstproduksjon

3.1 Tekstsamlinger

For å få til et eierforhold til revyen, er det viktig at alle deltar så mye som mulig i tekstarbeidet. Det er her grunnmuren for revyen bygges, og hvis man ikke deltar her, vil man fort miste mye av meningen bak tekstene. Det er selvsagt svært bra hvis noen skriver tekster på egen hånd, men det er viktig at de blir lagt fram for tekstgruppen slik at de får gi respons på dem.

Det er mange måter å organisere tekstsamlingene på. Det kan fungere godt at gruppen er samlet mens man koker ihop ideer, men det er nok ikke den beste arbeidsmåten når tekstene skal skrives ut. Da kan det være ideelt å gå i mindre grupper og jobbe med utkast som presenteres for hele gruppa etter en tid. I denne fasen er det stort fokus på prosessen, og det er viktig at man får kommentarer (respons) på det man produserer. Slike tekstgrupper har en del til felles med såkalt prosessorientert skriving (snakk med norsklæreren din). Her er noen gode råd til hvordan man gir respons.

- Finn alltid noe positivt, og begynn tilbakemeldingen med det positive.
- Formuler kritikk som spørsmål: (Hva om du...? Er det mulig å gjøre sånn og sånn?)
- Den/de som mottar responsen bør notere ned tilbakemeldingene slik at man husker dem. Dette er viktigere enn å imøtegå kritikken.

En morsom måte å jobbe med tekst på, er at man sitter i grupper på 3-5 personer. Man har en del utkast til tekster som de ulike gruppene jobber med. Når man står fast på en tekst, sender man denne videre til neste gruppe slik at den kan jobbe videre med den. På denne måten kommer alle ideer til overflaten, og tekstene kan utvikle seg i de merkeligste retninger.

Improvisasjon

Litt annerledes revyskaping kan være å finne frem det du er best til. Alle har noe som er unikt; eks morsomme ansiktsuttrykk, morsom gange, morsomt språkbruk, dialekter, rare lyder, hysterisk latter, original sminke, rare klær etc. Hvis man klarer å lage sin egen figur (gjørne foran et speil eller i et fellesskap) kan man utvikle original fysisk humor. Dette snur revyskapinga på hodet, slik at nummeret kan lekes fram bit for bit. Man må ikke låse prosessen med å skrive teksten først - alltid.

Dette blir en form for improvisasjon der lagarbeid kan bli nøkkelen til et toppnummer.

Et godt eksempel er "The department of Silly walk" med John Cleese eller "10 måter å si Kari Bremnes på" med Bård Tufte og Harald Eia.

Hvor ofte?

Det beste er nok å ha tekstsamling minst én gang i uka, helst to. Blir det sjeldnere enn dette, er det lett at man glemmer tekstene fra gang til gang, slik at man må begynne på nytt igjen. Men her er det ingen fasit, og det er kanskje en idé å ta en tekstuke der alle norsktimer pluss fritiden brukes til tekstskrivning? Da vil man få en skikkelig intensiv uke som kan resultere i mange tekster.

OBS: Tekster blir ikke til av seg selv. Man må faktisk skrive dem ned!

Tema

Hva skal en revytekst handle om? I en skolerevy er det naturlig å ta opp ting som opptar deltagerne. Se for dere ulike settinger dere er i daglig, og se for dere ulike karakterer inn i de settingene. Det er viktig å ha en vær varsom – plakatt i bakhodet. Ikke alt egner seg på en scene – det er for eksempel ikke stedet for å viderebringe sladder og baksnakking. Man kan heller ikke harselere med navngitte personer hvis man ikke er 100 % sikker på at vedkommende tåler det. Scenen er et sterkt våpen, så man må være dette bevisst så man ikke sårer noen (verbalt, vel å merke).

Spark oppover og ikke nedover er en leveregel innen revy. Spøk gjerne med makt og posisjoner, men ikke gjør narr av svake grupper.

3.2 Revysjanger

Alle revyer bør ha en god og gjennomtenkt oppbygging av revyen, og det er viktig med variasjon. Den tradisjonelle revyen består av sanger, monologer, sketsjer og gjerne noen mindre gags, men her står revyen fritt til sjangerovergripende nummer. Dans og musikk gjør seg også bra!

Åpningsnummeret: Dette nummeret skal sette standard for resten av revyen, og bør være intensivt og friskt. Etter åpningen er det lurt å ta tempoet litt ned, kanskje med en sketsj eller en monolog. Etter dette bygges revyen opp mot en til to nye topper, før avslutningsnummeret topper det hele. Husk at det er de siste numrene publikum husker.

Har man valgt instruktør, er det den som setter opp rekkefølgen i revyen.

Gode revynumre kjennetegnes ved:

- Ikke er lengre enn 4 minutter
- Settingen, temaet og karakteren må svare på; Hvem, Hva og Hvor, og dette må publikum skjønne temmelig raskt
- Hvert nummer må bygge opp under en handling, som igjen utvikler seg mot en spenningstopp - før vendepunktet kommer (gjerning et overraskende ett)
- Karakter og tekst må samsvare.

En god sketsj:

Settingen (hvor er vi?), tema (hva handler dette nummeret om?) og karakterene (hvem?) introduseres raskt og handlingen beveger seg framover. Alle på scenen må ha en funksjon i sketsjen.

Følg en ide og skjær bort alt "daukjøtt" og sidespor. Bygg opp spenningen og kom med et godt og uventet sluttpoeng!

En god monolog:

Fremføres av en person, helst her og nå, altså i presens. Karakteren og teksten bør samsvare.

Stand-up: skiller seg fra monologen ved at da spiller du deg selv og snakker om det som opptar deg – både i fortid og framtid, og du kan skyte i alle retninger.

En god revyvise:

Bør ha god rytme og fengende refreng. Det skal være samsvar mellom melodi og tekstens innhold.

Visene skal også fortelle en historie med retning og dramaturgi.

Å lage egne melodier er kanskje ikke så vanskelig som du tror?

NB: Husk Tono- avgift hvis du bruker noen annens melodi.

Originalitet og aktualitet er stikkord for all god tekst!

GODE TIPS OG RÅD

Leksjon 3: TEKST

I leksjon 3 er temaet tekstgruppene. Hvordan organiserer man seg for å få produsert gode revytekster? Igjen er det magert med fasitsvar, men her er noen kjekke tips:

Praktiske valg

- Hvor ofte skal man møtes for å skrive tekst?
- Man trenger et lokale for å skrive på fritiden, her er skolen en ideell arena. Hvem er ansvarlig for å ordne dette?
- Hvem samler, oppbevarer og kopierer ferdige tekster?

Kunstneriske valg

- Hvilke tekster ønsker man?
Husk at det skal være en balanse mellom humor og alvor og mellom sketsjer, sanger, monologer og gags. Glem heller ikke dans og koreografi, som kan fylle ut tekster på en fin måte.
- La deg inspirere av andre; les dikt/bøker, se filmer, se revy på Youtube eller teater i denne perioden!

Ideer/tips

- Sørg for at samlingene blir morsomme! Bryt opp med å framføre halvferdige nummer, improvisasjon el. Da får man løsnet litt på stemningen og hjernen får friskt oksygen. Dessuten får dere litt scenetrening.
- Legg også gjerne en sosial ramme rundt tekstsamlingene – ta med mat og kaffe, og sett av tid til kos og tullprat. Det er ofte her ideene dukker opp.
- Bli inspirert av andres idéer! Ved å parodierte for eksempel kjente tv-program, kan man få en flott ramme på et nummer, men ikke plagier et helt nummer.

Revysjefens oppgaver

- Organisere øvingskvelder, skaffe øvingslokaler. Husk å samarbeide med inspisienten om dette. Inspisienten samler inn ferdige tekster underveis.

Leksjon 4: Scene

4.1 Fra tekst til scene

Alle tekster er ferdige eller nesten ferdige, om litt skal de opp på scenen, men hvordan? I en revyoppsetting er det denne fasen som gir oss inntrykk av hva vi har å komme med. Vi har tekstene og ideene om hva vi ønsker skal bli presentert fra scenen premierekvelden.

Har en husket på alle de andre som skal bidra til en god forestilling?

- Instruktør/koreograf
- Musikere
- Kostymefolk
- Sminkører
- Lyd
- Lys
- Scene og rekvisittarbeidere

Tekstene:

Ideene en har hatt underveis er skrevet ned. De er kommet ut som sanger, sketsjer, monologer, dialoger, danser, osv. osv.

I denne fasen kan vi stryke mye og forandre mye i tekstene - det er først når en prøver seg på scenen, at en vet om teksten fungerer eller ikke.

Fordeling av roller

- Hvem vil synge?
- Hvem kan og vil danse?
- Hva er vi gode på?
- Vil du ha monologer?
- Skal alle ha like mange nummer hver?

Skuespillerne:

Å delta som skuespiller krever disiplin.

Som oftest er dette folk som har ønsket seg roller i oppsettingen. De har lyst til å stå på scenen. Likevel er det viktig å tilpasse rollene til den enkelte. Bruk punktene ovenfor.

Som skuespiller har du et særlig ansvar for å:

- lære tekster så fort som mulig
- ta imot instruksjon eller komme med ideer i samråd med instruktør. Alt som gjelder deg og din rolle har du ansvar for så lenge annen beskjed ikke blir gitt.
- gjør teksten om til din egen (Den som har skrevet teksten kan ikke forvente at du skal innfri hans fantasifigur)
- spør om råd underveis
- repetere og terpe

Instruktøren:

Han/hun må få en grundig gjennomgang på hva som tenkes rundt oppsettingen. Viktig at denne personen får vite hva revygruppen ønsker å formidle med oppsettingen.

En instruktør må kjenne tanken i oppsettingen. Det er fort gjort å legge instruksjon som i det ferdige resultatet kan virke fremmed for aktørene og oppsettingen for øvrig. Bruk gjerne en instruktør med litt erfaring og som tør skjære bort daukjøtt og dårlige nummer.

Musikere:

Disse må leies inn i god tid før forestilling. Gode lokale musikere er ofte svært opptatt. Viktig at en av musikerne, gjerne en pianist, blir forespurt om å fungere som repetitør.

Kostymefolk:

Snakk med to stykker som har interesse for dette. Ta de med på råd sammen med instruktøren tidlig i prosessen. Disse to må selv ha ansvar for de oppgavene de blir tildelt. Trenger de flere, må de kunne skaffe disse tilveie selv. Her tenkes det spesielt på produksjon av ting, og likeledes om det er behov for påkledere under forestillingene.

Sminkører:

Her gjelder stort sett det samme som for kostymefolkene. De som skal sminke, må ha litt kjennskap til teater-sminke og lyssetting.

Lyd/ Lys:

Her leies det inn folk som har god greie på sitt felt. Amatørrevyer rundt omkring har ofte svært gode folk på dette området.

Scenearbeidere:

Spør to til tre personer som er til å stole på. Dette er svært viktig. Scenearbeiderne må være til stede tidlig i produksjonen og ha et tett samarbeid med instruktør. Gjennom en produksjon kan det ofte komme frem ideer som senere må forkastes, eller at en i siste liten ser en løsning på ett scenemessig problem. Scenearbeiderne må da ha tid til disposisjon, samt at de må være kjent med instruktør slik at de tørr å gå i diskusjoner.

Alt som hører til det scenografiske bilde er scenearbeidernes ansvar. Klarer de ikke å skaffe ting som er nødvendige, må de kanskje lages.

Hva skal den enkelte ha ansvar for, og når må de enkelte være på plass under øvelsene?

Disse spørsmålene vil være til hjelp under en produksjon. Noen ganger kan det være greit at skuespillerne selv tar ansvar for deler av produksjonen f. eks med kostyme og rekvisitter, andre ganger ikke.

4.2 SCENOGRAFI – KOREOGRAFI – MUSIKK

Vi har nå kommet så langt at vi snart skal innta scenen. Vi begrenser denne leksjonen til å omhandle hva vi mener er viktig med tanke på å heve et nummer til noe bedre.

En god tekst kan bli enda bedre hvis en velger å ta i bruk følgende elementer:

Scenografi og lys: Brukes som betegnelse på de rammene en skaper på scenen. Scenografien i en oppsetting skal fortelle noe om revyen.

Sørg for at scenografien skaper den riktige stemningen i nummeret.

Deler av scenografien kan bli brukt til bakgrunn i enkelte nummer. Andre ganger lyssetter en deler av scenen slik at en kan forsterke et budskap. Man kan bytte ut deler, snu en vegg osv.

Er dere så heldige å ha en design- og håndverkslinje på skolen, er det lurt å kontakte de.

Koreografi: Brukes som et begrep på bevegelser satt i system. Det kan være med eller uten musikk eller vokal. Dans, tenker mange når en ser dette ordet, og det er en naturlig del av koreografien, men ingen likhetstegn.

Vi bruker koreografi om de bevegelsene som en legger til en tekst og som må øves inn og synkroniseres.

Musikk: Det er musikk om den spilles av en eller flere, live eller på cd. Lyd eller musikk gir assosiasjoner. Virker forsterkende, sentimentalt, opphissende eller dempende.

Musikk gir større muligheter for variasjon i det sceniske uttrykket. Fra den enkle visa med kassegitar til det storlagne sceneshowet med storband og glitrende kostymer. Om dere velger et enkelt piano, band eller playback kommer an på forestillinga.

Musikken kan binde sammen forestillinga, fungere som forspill for å sette stemning, gir skuespillere bedre tid på scenen og sparer publikum for pinlig stillhet.

Kapellmesteren må følge produksjonen fra et tidlig tidspunkt

HUSK: TONO- avgift hvis dere benytter andres melodier!

GODE RÅD OG TIPS

Leksjon 4: Scene

Organisering

- Fordeling av roller
- Innkalling til øvelser
- Redigering av øvingsplan
- Aktuell informasjon skal gis til de ansvarlige
- Møter med instruktør og andre
- Vet alle involverte hva deres oppgave er?
- Oppbygging av scene, syng av kostymer osv. osv.
- Hvilke innkjøp skal gjøres, og hva kan skaffes tilveie?
- Er markedsføringen i rute?
- Må vi ha hjelp fra flere?

Kunstneriske valg

- Fungerer teksten slik den skal?
- Innbyrdes bytte av roller (la gjerne flere få prøve samme rollen, så plukker dere ut den som gir mest liv til karakteren)
- Tidsbruk på nummeret - bør nummeret strammes inn?
- Ta tiden på hvert nummer!
- Nyskriving av tekst?
- Strykninger?
- Oppbyggingen av forestillingen: hva er åpnings- og avslutningsnummer?
- Levende band eller playback?
- Hvordan skal scenen se ut i forhold til innholdet i revyen?

KILL YOUR DARLINGS!!

En av de viktigste faglige vurderinger i slutfasen er om nummeret holder mål.

Strykning av nummer må til. Det er viktig at en gir slipp på ett nummer hvis det kan gjøre forestillingen bedre, selv om noen som spiller i det nummeret kan bli lei seg. Snakk om dette på forhånd. En god syretest på en tekst er å spørre: hvem ønsker å fremføre denne? Hvis ingen vil - er den sannsynligvis ikke god nok

Husk balansen i forestillingen! Sang, monolog og sketsj bør ha balanse i antall nummer.

ALLE MÅ TA ANSVAR FOR EGEN ØVING

4.3 Øvingsprosessen

Alle har nå fått tildelt roller, og alle vet når premieren for forestillingen er. Da er det på tide å sette opp en disposisjon for øvingsperioden.

Her er et enkelt forslag på hvordan dette kan gjøres:

HVA	NÅR/HVOR	HVEM	FERDIGE
Tekstlesing/øving Monologer	Datoer/klokkeslett for møtene og hvor de skal møte	De som skal møte- alle trenger ikke å møte hver gang	Når skal disse være klare til å tas på scenen uten tekst?
Sketsjer			
Sanger			Pianist møter
1. gjennomkjøring		Alle aktører og musikere	
Kostymer			Tildeling av plasser bak scenen for kostymer. Alle må være ferdige til...
Rekvisitter			Når må alt være ferdig?
Lyd/Lys		1. gjennomgang med lyd...	
Kost og Mask		Alle	
Generalprøve		Alle	

Dette er ett eksempel på hvordan det kan gjøres. Denne trenger nødvendigvis ikke være god nok for alle produksjoner.

Prøv å få planen så enkel som mulig. Da vil den være enklere å følge for alle i produksjonen. Her er bare tatt med deler av de punktene som er viktige. En reell plan vil omfatte flere punkter.

Planen skal deles ut til alle på et møte der alle ansvarlige er til stede. De som er tildelt ansvar, har da plikt til å jobbe på en slik måte at arbeidsoppgavene er gjort til bestemt dato.

Leksjon 5: Siste innspurt og Premiere

Premieredato ble satt på ett av de første møtene, og nå står man ovenfor det man i flere uker eller måneder har jobbet for. Nå skal tekster, koreografi og prestasjoner fram i lyset til nådeløse kritikere og elleville fans (for de er det flest av)

Whoo ! Det ble seriøse greier du. Men slik er det nå en gang. Vi skal snart få dommen, som er publikums reaksjoner og applaus.

Siste uka:

Siste uka er øving og atter øving - det er alltid noen eller noe som ikke fungerer. Sett av tid og vær sikker på at dere har øvingslokalet tilgjengelig. Nå er det ikke aksept for de som må gå for å rekke fotballtreninga!!!

Alle er varme i trøya og det er mange som har meninger - husk at instruktør bestemmer det kunstneriske på scenen, inspisienten tar notater og informerer om endringer, mens revysjefen og lederteamet har ansvar for organisering av arrangementet.

Premierene er noe spesielt, og bør forberedes godt:

- Hvordan skal rammen for dagen være? Skal det være konferansier, noen som ønsker velkommen i døra, eller skal forestillingen starte allerede i døra ved at noen er utkledd?
- Hvordan skal lokalet dekores?
- Er stoler bestilt og satt på plass?
- Skal det være matservering?
- Hva med pause?
- Hvem er VIP-gjester? Sponsorere og gode hjelpere er første valg
- Hva med pressen - er de bestilt?
- Skal det være program? Hvem trykker og selger?
- Billettører, vakter og andre har fått sine instruksjoner og vet hva de skal gjøre?
- Hvordan skal suksessen feires etterpå?
- Hvordan skal premieren annonseres?

Bruk øvingsark 5 som sjekkliste

GODE RÅD OG TIPS

Leksjon 5: Premieren

Sjekkliste:

- Noen som ønsker velkommen ute, er på plass!
- Billettsalget - er på plass!
- Reservering av VIP- plasser
- Program og programselgere – er på plass!
- Matsservering – er på plass!
- Pynning av lokalet - er på plass!
- Blomster til de som fortjener det; instruktør, gode hjelpere
- Håndtering av uforutsette ting

Aktører:

- Alle kommer til avtalt og bekreftet oppfattet tid- inspisienten har kontroll
- Alle vet nøyaktig hva de skal gjøre
- Alt utstyr på scenen er på plass
- Mat og drikke til alle aktører før forestilling (frukt og grønt, vann, juice eller lignende)

Kunstnerisk valg:

- Samle gruppa før dere skal inn på scenen - ca en halv time før
- Varm opp stemmene
- Varm opp kroppene
- Instruktøren bør si noen velvalgte ord
- Alle ønsker hverandre en topp kveld!!!!
- Håndtering av uforutsette ting.

klokka er 3 minutter på åtte!
Er alle klare? Ok, da er det like før vi går i gang!
Hvor er Tore ..? Har noen sett Tore?
... hææææ?

HAN ER PÅ Plass!

4,3,2,1. og KJØR!!